

ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อมูลค่ากิจการและอัตราผลตอบแทนต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ The Impact of Corporate Governance on Firm Value and Return on Equity of Listed Companies in the Market for Alternative Investment

โดย

รองศาสตราจารย์ธัญญรัศม์ <mark>ว</mark>ศวรรณวัฒน์ อาจารย์สุธีรา ใจสัต<mark>ยา</mark>บรรณ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2562

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อเรื่อง ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อมูลค่ากิจการและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของ

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ธัญญรัศม์ วศวรรณวัฒน์

อาจารย์สุธีรา ใจสัตยาบรรณ

ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การกำกับดูแลกิจการ 2) ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการ ต่อมูลค่ากิจการ และ 3) ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยศึกษาจากประชากรคือบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ที่มีการดำเนินงานต่อเนื่องและมีข้อมูลครบถ้วนในช่วงเวลาที่ทำวิจัยคือปี 2558 -2561 จำนวน 77 บริษัท ซึ่งไม่รวมกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูล SET SMART และ รายงานการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยที่จัดทำโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและ Panel Data Analysis แบบ Fixed Effects

ผลการวิจัยพบว่า 1) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ส่วนใหญ่ปฏิบัติตามหลักการและ แนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการกำกับดูแลกิจการ โดยขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีค่ามัธยฐาน 8 คน สัดส่วน กรรมการอิสระเฉลี่ย 45.26% การประชุมคณะกรรมการบริษัทมีค่ามัธยฐาน7 ครั้งต่อปี ค่าตอบแทนกรรมการ เฉลี่ย 2.48 ล้านบาทต่อปี ส่วนใหญ่ไม่มีการควบตำแหน่งผู้บริหาร สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยเฉลี่ย 42.64% สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริษัทเฉลี่ย 31.57% และคะแนนการกำกับดูแลกิจการมีแนวโน้มอยู่ใน ระดับดีมาก 2) การกำกับดูแลกิจการสามารถร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียน ได้ร้อยละ 12.41 โดยตัวแปรที่มีผลกระทบในทิศทางบวก ได้แก่ ค่าตอบแทนกรรมการ และจำนวนครั้งของการ ประชุมคณะกรรมการต่อปี ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีผลกระทบในทิศทางลบได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือ หุ้นรายย่อย และ 3) การกำกับดูแลกิจการสามารถร่วมกันอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนได้ร้อยละ 60.62 โดยตัวแปรที่มีผลกระทบในทิศทางบวก ได้แก่ คะแนนการ กำกับดูแลกิจการและสัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการต่อปีและสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย ตามลำดับ ได้แก่จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการต่อปีและสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย ตามลำดับ

สำคัญ: การกำกับดูแลกิจการ มูลค่ากิจการ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

Title: The Impact of Corporate Governance on Firm Value and Return on Equity of

Listed Companies in the Market for Alternative Investment

Researchers: Associated Professor Thanyaras Wasawanawat,

Ajahn Sutheera Jaisattayaban

Year: 2020

Abstract

The purposes of this research are to study: 1) corporate governance (CG) 2) the impact of CG on firm value and 3) the impact of CG on return on equity (ROE) of listed companies in the Market for Alternative Investment (MAI). This study focuses on the population, 77 listed companies in the MAI that are going concern and have the complete data in the period of this study; from the year 2015 to 2018, and are not in the financial industry group. Secondary data is collected from SET SMART and CG report of Thai listed companies from Thai Institute of Directors Association. Descriptive statistics and Panel Data Analysis, Fixed Effects, are used to analyze the data.

The results showed that 1) most of listed companies in the MAI practice according to CG principle and good guideline, board size was median at 8, the proportion of independent directors was average at 45.26%, board meeting per year had median of 7, the average of board cost was 2.48 m. per year, most of the listed companies had no CEO duality, proportion of shares held by minority shareholder was 42.64% on average, the proportion of shares held by executive directors was 31.57% on average and CG Scoring tends to be at very good level. 2) the CG together described the changes in the firm value of listed companies by 12.41%, the variables that had positive impact on firm value were board cost and board meeting per year respectively, but the proportion of shares held by minority shareholder had negative impact on firm value, and 3) the CG together described the changes in ROE of listed companies by 60.62%, the variables that had positive impact on ROE were CG Scoring and the proportion of shares held by executive directors respectively, the variables that had negative impact on ROE were board meeting per year and the proportion of shares held by minority shareholder respectively.

Keywords: Corporate Governance, Firm Value, Return on Equity,

The Market for Alternative Investment